

se risipește, ca prin farmec, la contactul magic cu teatrul lui Pirandello. Simțim imediat o lume care are rădăcini adânci, care vine de foarte departe, prin timp, și care este, totodată, o lume nouă, teribil de nouă, deschisă, în mod sugestiv, spre viitor. Resursele sale dramatice, înfățișarea sa, propria ei contradicție realitate-ficțiune, atitudinea autorului în fața publicului, mereu alertă, atentă și lucidă, jucându-se cu tensiunea emotivă a spectatorului, posedând-o, pentru ca apoi s-o proiecteze în descumpănire și stupeoare, totul se concentrează în chiar centrul situațiilor dramatice.

Personajul principal din piesa lui Pirandello, necunoscuta Lucia, sau falsa Lucia, spectatorul n-o va ști niciodată, este o formă în căutarea propriului său conținut, al realității sale umane. Este un eu pierdut într-o lume care este mult mai aproape de cea a lui Oedip decât oricare alta, dar o lume în care arta este plenitudine. O plenitudine care domină și salvează totul. Acest eu pierdut ar dori să se-nfîlnească pe el însuși într-un anumit

punct, să obțină un conținut, să fie corp și suflet, în același timp, prin dragostea și înțelegerea celorlalți, a ființelor pe care începe să le dorească, pe care ar dori să le iubească. Dar nu înfîlnește nici dragostea, nici înțelegerea. Și, probabil, tocmai această absență de dragoste și înțelegere îl determină să pornească pentru a se întâlni pe el însuși, deși întâlnirea implică durere și sfîșiere de suflet.

Probabil că teatrul lui Pirandello este cel mai problematizant teatru din zilele noastre. Cu aparențe de a fi un teatru intelectual.

Toată lumea caleidoscopică a teatrului absurdului își găsește un antecedent, un ecou, o inspirație, mai mult sau mai puțin îndepărtată, în teatrul său. Și totuși, teatrul său mereu plin de vigoare, mereu tînăr, nou, actual, nu dă sentimentul crizei. El stă pe propriile sale picioare, ca o construcție fermă.

**În românește de
Dorel Lucian FILIPESCU**

**„Rampa“,
acum 50
de ani,
ianuarie
1936**

Pe prima noastră scenă s-au reprezentat, în 1935, 14 piese românești. ● De revelion, la Teatrul Național, Mihail Sorbul și-a privit cu încântare eroii *Patimei roșii*. Au „crescut“ interpreții noi: Marl-oara Zimniceanu (Tofana), G. Ciprian (Șblt). ● În curînd, înția premieră a anului calendaristic. După succesul ieșean, povestea lui *Harap Alb* dramatizată de Nela Stroescu va încînta și Capitala. „Bunii“ și „răii“ vor fi Victor Antonescu, Ovid Brădescu, Ion Manu, Ghibericon, N. Brancomir, Niky Ata-

nasiu etc. ● Pentru strălucita ei activitate artistică și profesională, coana Lucia este sărbătorită oriunde poposește turneul companiei Bulandra. Actrița e foarte mulțumită, dar să nu întrebă cineva „cîți ani...“, că atunci... ● Un eveniment cinematografic: Max Reinhardt a terminat filmul *Visul unei nopți de vară*. ● *Cocoșul negru* al lui Victor Eftimiu cîntă iar pe crenelurile de mucava. La aplauze, autorul, galant, trimite bezele sălii. ● De largă audiență se bucură prelegerile lui Ion Marin Șadoveanu, urmate de exemplificări. „Azi“, vorbește despre Torquato Passo. ● Moare, la 50 de ani, fiul natural al lui I. L. Caragiale, mîndrul și solitarul mare prozator. Ilustra familia a dat culturii trei „nume“ Costache, Ion Luca, Matei... ● La Ateneu, Filarmonica pregătește oratoriul *Samson* de Haendel. Este invitat corul sibian „Bach“,

de 150 de persoane. Mari și nobile eforturi de artă. ● Bagheta lui Gherase Dendrino îl îndeamnă pe Tănase la mărturisiri. Revista *Apropo, Tănase!* se joacă în sala „Comedia“ (Majestic), june-prim fiind Aurel Munteanu. ● G. Timică declară că l-a influențat jocul lui Chaplin. O fi, dar puțini comici care să strălucească prin originalitate ca Timică am avut... ● George Folescu, Șerban Tassian, Dinu Bădescu, Niculescu-Basu, Nae Secăreanu, Jean Athanasiu... Vocile de aur ale Operei Române. Să-l adăugăm și pe Ștefănescu-Goangă, ce trudește la spectacolul *Maeștrii cîntăreți din Nürnberg*. Scena lirică română este printre cele mai bune din Europa. ● Dramaturgul din alte vremi A. de Herz este „redescoperit“ de Sică Alexandrescu. Fericit, Herz scrie o nouă piesă, replica e vioaic, scenele de bine cumpanite, dar de ce stăruie o atmosferă de album?

I. N.